

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
An Evaluation of Graduate Diploma Program in Teacher Profession
in Rajaprak University

ชนมณีภา วรกวิน

อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

โทร. 063-293-3695, E-mail: chworr@rpu.ac.th

Chonnipa Worrakawin

Graduate Diploma in Teacher Profession, Rajaprak University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 134 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 59 คน เพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยงจำนวน 138 คน และนักเรียนจำนวน 276 คน ในโรงเรียนที่บัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูเป็นผู้สอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) บัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) 2) ความพึงพอใจใน 12 รายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) 3) พฤติกรรมการปฏิบัติงานจากการประเมินตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู และนักเรียนของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, 4.42, 4.57$ และ 4.63) 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตได้รับความรู้ และเทคนิคการสอนที่ดีขึ้น นำความรู้ไปใช้ได้จริงมีความเชื่อมั่นในตนเอง อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ มีความเมตตา และเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนครู พบว่า บัณฑิตมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนดีขึ้น สามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนครูได้ มีความเป็นครูมากขึ้น นำความรู้มาพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนของบัณฑิตยังมีความคิดเห็นว่า ครูมีเทคนิคการสอนดีขึ้น และสามารถให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง

คำสำคัญ: การประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were; to evaluate the knowledge, to understand, satisfaction, to perform and suggest about organizing the graduate diploma program in teaching profession at Rajapruk University. They were 134 graduates in the 2016 academic year, 56 administrators, 138 peers, and 276 students in the schools they taught. Data was analyzed for percentages, means, standard deviations, and content analysis.

The findings revealed that 1) the graduates knowledge, understanding at high level ($\bar{X} = 4.50$). 2) Satisfaction in 12 subjects at high level ($\bar{X} = 4.76$), 3) the analysis of self-evaluation in performance, administrators, peers and their students were also at high level ($\bar{X} = 4.60, 4.42, 4.57, 4.63$), 4) the analysis of opinions and suggestions showed that the graduates gained better teaching technique, had more confidence, could apply knowledge in their careers. The teachers were qualified, kind and performed as good model, 5) the analysis of opinions and suggestions showed that the administrators and peers gained better teaching technique, could help other teachers, performed as more professional teachers. They also had good attitude. They could apply their knowledge to improve themselves continuously and they were more responsible for the society. Students concluded that the graduates had better teaching technique, and being able to give advice in every matter.

Keywords: evaluation, Graduate Diploma in Teacher Professional Program

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2551: 53)

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงตามมาตรา 52 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานกำกับดูแลรักษาและพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา โดยกำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครูออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐาน

วิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 3) โดยกำหนดให้ครูมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ และมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตาม มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยเน้นความสำคัญของครูเพื่อให้ได้รับวุฒิ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ในการรับใบประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานในการประกอบ วิชาชีพชั้นสูง

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจในด้านการผลิตบัณฑิตการวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กันและกัน ในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการ เปรียบเทียบและเกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงการอุดมศึกษาแต่ละประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย, 2549: 120) หลักสูตรปริญญาระดับต่าง ๆ ทุกหลักสูตร เมื่อใช้ไประยะหนึ่ง จะต้องมีการประเมิน ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพ ของหลักสูตร โดยใช้การวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่จะประเมิน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537: 217) ซึ่ง นอกจากกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อปรับปรุง คุณภาพตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรแล้วยังสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ.2548 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดง การปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการ ประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2548: 17)

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โครงการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้สนองนโยบายการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นวิชาชีพ ชั้นสูงได้ดำเนินการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพมาแล้วระยะ หนึ่ง และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. 2556 ทางหลักสูตรประกาศนียบัตร บัณฑิตวิชาชีพครูจึงเห็นสมควรให้มีการดำเนินการประเมินหลักสูตร เพื่อศึกษาข้อมูลและนำผล การศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูให้มีความ ทันสมัยและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานของคุรุสภา โดยดำเนินการประยุกต์การประเมินหลักสูตร ตามแนวคิดของเคอร์แพตทริค โดยประเมิน 4 ขั้นตอนดังนี้ (Kirkpatrick, 1978: 288)

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction)

เป็นการประเมินว่าผู้เข้าอบรมมีความรู้สึกอย่างไรกับการศึกษาในด้านวิทยากร เนื้อหา วิธีการถ่ายทอด การดำเนินงาน โสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning)

เป็นการประเมินการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ทักษะ และการปฏิบัติงาน เป็นต้น

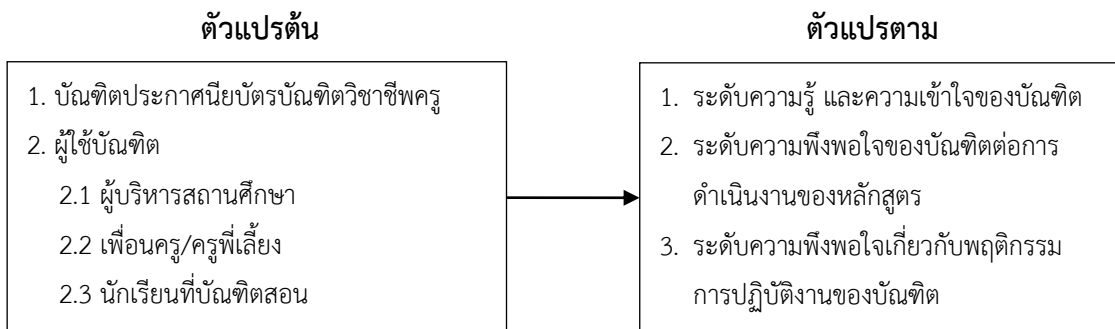
3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior)

เป็นการประเมินพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงานว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ ได้รับความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพียงใด

4. การประเมินผลลัพธ์ (Results)

เป็นการประเมินผลลัพธ์ หรือผลกระทบที่เกิดกับองค์กร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ศึกษา เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิตที่เข้ารับการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
2. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการดำเนินงานของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
3. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจต่อพฤติกรรม การปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยตัวบัณฑิตเองและผู้ใช้บัณฑิต
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องกับการใช้บัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก
2. ระดับความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการดำเนินงานของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

3. ระดับความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิตประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู รุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 134 คน ผู้บริหารสถานศึกษาของบัณฑิตจำนวน 96 คน ครูพี่เลี้ยง/เพื่อนครูของบัณฑิตจำนวน 138 คน และนักเรียนที่บัณฑิตสอน 276 คน รวม 607 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. ระดับความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิตในเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร
2. ระดับความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการดำเนินงานของหลักสูตร
3. ระดับความพึงพอใจของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิต

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่บัณฑิตทั้งหมดสังกัดอยู่ และติดตามรับข้อมูลกลับมาด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม 5 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิต จำนวน 12 ข้อ และความพอใจต่อการดำเนินงานของหลักสูตรทั้ง 12 รายวิชาตามหลักสูตร จำนวน 28 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินระดับความพึงพอใจตนเองของบัณฑิตเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 25 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบประเมินระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิตประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษาของบัณฑิต จำนวน 33 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบประเมินระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิตประเมินโดยเพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยงของบัณฑิต จำนวน 33 ข้อ

ฉบับที่ 5 แบบประเมินระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิตประเมินโดยนักเรียนที่บัณฑิตสอน จำนวน 10 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาต่อความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า ได้ค่า IOC เป็น 0.74 - 0.78

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร และระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิตจากตัวบัณฑิตเอง และผู้ใช้บัณฑิต ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่ามีความรู้ ความเข้าใจทั้ง 12 วิชาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.45$) รายวิชาที่อยู่ในระดับสูงสุด 3 รายวิชา ได้แก่ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.54$) รองลงมา คือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ($\bar{X} = 4.69$, $SD = 0.55$) และการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ระหว่างเรียน ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.56$)

2. การประเมินระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานของหลักสูตรพบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาวิชา ด้านการศึกษา เอกสารและสื่อประกอบการศึกษา สถานที่และระยะเวลา และด้านความพอใจทั้ง 6 ด้านนี้ ทั้ง 12 รายวิชา โดยรวมและทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.37$) เรียงลำดับจากมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านวิทยากร ($\bar{X} = 4.81$, $SD = 0.28$) รองลงมาคือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.30$) และด้านความพอใจ ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.37$) และในรายชื่อที่มีความพอใจมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การให้การดูแลเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.84$, $SD = 0.29$) รองลงมาคือ เน้นให้ทุกคนมีส่วนในการทำงานจริงและปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.83$, $SD = 0.29$) และคุณภาพ การสอน ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.35$)

3. การประเมินระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิต

3.1 การประเมินของบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.31$) ลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.38$) รองลงมาคือ ความรักในเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติ ($\bar{X} = 4.83$, $SD = 0.40$) และความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.40$) และลำดับสุดท้ายของความคิดเห็นของบัณฑิตคือ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.63$)

3.2 การประเมินจากผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.42$) ระดับมากที่สุดถึง 8 ข้อ สำหรับครูพี่เลี้ยงเพิ่มอีก 6 ข้อ เป็น 14 ข้อ

ลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ความสำนึกความเป็นไทย ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.48$) ความรักความศรัทธา ในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.48$) และคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.56$) สำหรับข้อที่ผู้บริหารและเพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยงเห็นว่าอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ ความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.63$)

3.3 การประเมินจากนักเรียนที่บัณฑิตสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.32$) 3 ลำดับแรกได้แก่ นักเรียนชื่นชอบในรายวิชาที่ครูสอน ($\bar{X} = 4.71$, $SD = 0.50$) รองลงมา คือ นักเรียนชื่นชอบในเทคนิคและวิธีการสอนที่ครูใช้ ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.47$) และมีการเสริมสร้าง บรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.69$, $SD = 0.50$) และลำดับสุดท้ายคือ ครูจัดแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.59$)

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตสรุปได้ว่า บัณฑิตได้รับประโยชน์ จากการศึกษามาก สามารถนำไปใช้ในการสอนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้รับความรู้เพิ่ม มากขึ้นมีเทคนิคการสอนและประสบการณ์ที่ดีมาก กล้าแสดงออกมากขึ้น อาจารย์ผู้สอนมีความรู้และ ถ่ายทอดได้ดีมากและเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเมตตาติดตามดูแล ตักเตือนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ มีความอดทนต่อบัณฑิตดีมาก สถานที่เรียนมีความพร้อม เพื่อนเป็นกันเองและให้ความ ช่วยเหลือกัน บรรยากาศในการเรียนดี

สิ่งที่ควรแก้ไข ได้แก่ ควรมีเอกสารตำราแจกก่อนเรียน เน้นความเป็นครูให้มากกว่านี้ ให้งาน มากไป ควรให้งานกลุ่มไม่ใหญ่เกินไป

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ให้จัดสอนตลอดไป และมีการติวการสอบใบประกอบวิชาชีพ

5. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยง และนักเรียนของบัณฑิต สรุปได้ดังนี้ บัณฑิตสอนได้ดีขึ้น ใช้สื่อมากขึ้น มีความ กระตือรือร้นมากขึ้น มีความเป็นครูมากขึ้น มีความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ เจตคติสมกับเป็นครู มืออาชีพ มีความสามารถในการพัฒนาตนเองในทุกเรื่องได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มี จิตสำนึกต่ออาชีพครูมากขึ้น มีจิตอาสา ตลอดจนรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น สำหรับนักเรียนเห็นว่า ครูสอนดี สนุก เข้าใจมีเทคนิคมากขึ้น เข้าใจนักเรียน และปรึกษาครูได้ทุกเรื่อง

สิ่งที่ควรแก้ไข ได้แก่ การมีความเข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้เป็นครูที่ดี ควรเน้นการเขียน การ สื่อสาร การตีความ การใช้ภาษาให้ถูกต้องกับที่เป็นครู

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูตลอดไป และเปิด เพิ่มในในช่วงเย็น 17.00 – 20.00 น. ควรมีการอบรมครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. ระดับความรู้ ความเข้าใจของบัณฑิต หลังเข้ารับการศึกษาทั้ง 12 รายวิชา อยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะบัณฑิตเองมีความพอใจ ให้ความสำคัญกับเนื้อหา เห็น

ประโยชน์และความจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และตรงตามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมุ่งมั่น ตั้งใจ และเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐที่เปิดโอกาสให้มีใบประกอบวิชาชีพ ประกอบกับความประทับใจที่บัณฑิตมีต่อคณาจารย์และบรรยากาศในการเรียนการสอน การดูแลเอาใจใส่ ชี้นำให้การดูแล ให้คำปรึกษา รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่นำไปพัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิด เนื้อหา สารระ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดแทรกทักษะ แนวคิด ความเชื่อมั่นศรัทธาต่อวิชาชีพครู ซึ่ง วิลาวลัย วัชรเกียรติศักดิ์ (2546) วิจัยหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์ของสำนักงานสถาบันราชภัฏ พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ เตรียมการสอนดี สอดแทรกให้เห็นคุณค่า เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นให้นักศึกษามีส่วนร่วม ทำให้ระดับการประเมินความรู้ ความเข้าใจหลังเข้ารับการศึกษาแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าก่อนเข้ารับการศึกษาในทุกรายวิชา

2. ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของหลักสูตร 6 ด้านทั้ง 12 รายวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการปรับปรุงหลักสูตรได้พิจารณาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนแนวโน้มในการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในทุกระดับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบโดยปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการผลิตครูที่มีศักยภาพต้องได้รับการเรียนรู้ โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยหลักการ แนวคิด และทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยทางการศึกษาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2557: 4-5) ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ได้มีการเตรียมการวางแผนล่วงหน้าเป็นอย่างดี จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาในรุ่นก่อน ๆ ทั้งการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เป็นระบบตรงตามเกณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และทันต่อสภาพความเป็นจริง ตลอดจนสรรหาผู้มีความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถในการสอนและการนิเทศมาดำเนินการ เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาได้รับประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาได้จัดทำให้ตรง และครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรที่คุรุสภานุมัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวลัย วัชรเกียรติศักดิ์ (2546) พบว่า การถ่ายทอดความรู้ อุปกรณ์การเรียน และสถานที่เรียนมีความเพียงพอ เป็นปัจจัยให้ระดับการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของหลักสูตรได้รับการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบัณฑิต แยกตามผู้ประเมิน ดังนี้

3.1 ประเมินโดยตัวบัณฑิตเอง มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความรักความศรัทธาในวิชาชีพครู รองลงมา คือความรักในเอกลักษณ์วัฒนธรรม และความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง อาจเป็นเพราะการสอนของคณาจารย์ของหลักสูตรมีความตั้งใจ เอาใจใส่ดูแล ให้นักมือปฏิบัติจริงตามลักษณะหน้าที่รับผิดชอบต่อนหน้าที่ครูที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษา และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครู ตลอดจนปลูกฝังความรัก สามัคคี สร้างเครือข่ายในรุ่น จึงมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ ทะสุนทร (2541) ที่ทำการวิจัยหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตได้รับการสอนดูแลจากอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วยความตั้งใจ ให้นักมือปฏิบัติจริงตามลักษณะหน้าที่รับผิดชอบต่อนหน้าที่ครูที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษา สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครู ตลอดจนปลูกฝังความรัก ความสามัคคี สร้างเครือข่ายในรุ่น จึงมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (2556) ให้บัณฑิตมีคุณลักษณะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีคุณภาพพร้อมจะเป็นผู้นำการจัดการและจิตวิญญาณสังคม มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตร ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถวิจัย ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานหน้าที่ครู พัฒนาตนตามอย่างต่อเนื่องจนมีความเชี่ยวชาญในงานอาชีพครู

3.2 ประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนเพื่อนครู/ครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาตามหลักสูตรตรงกับกรปฏิบัติงานในหน้าที่ครู บัณฑิตนำไปใช้ได้จริง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดประสบการณ์ และแนวทางในการแก้ปัญหาได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ ฮิลบุธ (Heilbuth, 1985: 128-A) ซึ่งติดตามผู้สำเร็จสาขาจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยมอร์นิงไซด์ พบว่า นักศึกษามีความพร้อมและความสามารถในการทำงานประสบความสำเร็จสูงเหตุผลคือ การสอนที่มีความรับผิดชอบอย่างเข้มงวดกดดัน มาเรียนนิลพันธุ์ และคณะ (2553) วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า การประเมินด้านผลผลิต โดยรวมแต่ละรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมกับมากที่สุด บัณฑิตนำความรู้ไปสร้างผลงานทางวิชาการและนวัตกรรมกรเรียนการสอน ส่งผลดีต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อีร์คักดี อุ๋นอารมย์เลิศ และคณะ (2552) นำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า กลุ่มผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของบัณฑิตมีความพึงพอใจมหาบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และ อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และคณะ (2556) วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผู้ใช้

บัณฑิตเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต และความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.3 ประเมินโดยนักเรียนที่บัณฑิตสอน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับมาก สิ่งที่นักเรียนประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนชื่นชอบวิชาที่ครูสอน รองลงมาคือ เทคนิคและวิธีสอนที่ครูใช้ และมีการเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตได้รับการสอนด้วยเทคนิคต่างๆ ตลอดจนแนวคิดและลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับคำกล่าวของกระทรวงศึกษาธิการ (2552: 27) ที่กล่าว สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดทำเลือกใช้การประเมินคุณภาพให้สอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาความถูกต้องและทันสมัย ใช้ภาษาและรูปแบบการนำเสนอที่ถูกต้องเข้าใจง่ายและน่าสนใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับนิสิตเข้าศึกษา

1. ระบบการคัดเลือกนิสิต ควรจัดทำให้เป็นระบบที่ชัดเจนขึ้นกว่าเดิม ตั้งแต่กำหนดเขตพื้นที่ของสถานศึกษาของผู้มาสมัคร การประกาศรับสมัคร การตรวจสอบคุณสมบัติ การคัดเลือกโดยการสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์ ตลอดจนความต้องการที่จำเป็นของผู้สมัครเพื่อไม่ให้เสียโอกาสกับผู้สมัครอื่น
2. ควรเปิดหลักสูตรนี้ตลอดไป หากยังมีผู้ต้องการไปประกอบวิชาชีพครู และเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันต่อสถานการณ์
3. ควรนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการบริการวิชาการสำหรับผู้ประสงค์ในการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เป็นระยะ ๆ เมื่อกลับไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาของตน เพื่อดูพัฒนาการของบัณฑิต
2. ควรมีการวิจัยติดตามผลผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูทุกรุ่น เพื่อรับทราบข้อมูล ความต้องการ และปัญหา อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร และพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2548). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมณเลิศ และคณะ. (2552). **รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นายกรัฐมนตรี, สำนัก. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย. (2549). **การศึกษาแนวโน้มเพื่อการวิจัยและพัฒนาการศึกษาสำหรับอนาคต**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ. (2553). **การประเมินหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. (2551). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์.
- วันเพ็ญ ทะสุนทร. (2541). **การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง พุทธศักราช 2536 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิทยาลัยราชพฤกษ์. (2557). **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ.2556)**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- วิลาวัลย์ วัชระเกียรติศักดิ์. (2546). **การประเมินหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลปะ ของสำนักงานสถาบันราชภัฏ**. ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และคณะ. (2556). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Heilbuth, Donald Robert. (1985). **A Follow-up Study of Morningside College 1974-1984 Psychology Baccalaureates from a Selection for purpose of Program Evaluation**. in *Dissertation Abstracts International*. 47: 128-A.

- Kirkpatrick, Donald L. (1978) (September). *Evaluating in – house training program*. **Training and Development Journal**. 32(9).
- Nillapun, M. et al. (2010). **The Curriculum Evaluation on Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University**.
- Oonaromlert, T. et al. (2009). **Master of Education (Development Education)**. M.Ed. (Development Education). Faculty of Education, Silpakorn University. (in Thai)
- Pholsaram, P. (2006). **Study Trends for Research and Development for the Future**. Bangkok: Office of the Secretary General Ministry of Education. (in Thai)
- Pipatmongkonporn, I. et al. (2013). **The Curriculum Evaluation on Bachelor Degree of Education Program in Elementary Education Faculty of Education, Silpakorn University**. (in Thai)
- Rajapruek College. (2014). **Graduate Diploma in Teacher Education (Curriculum Update, 2013)**. Bangkok: Rajapruek College. (in Thai)
- Secretariat of the House of Representatives (2008). **The Constitution of the Kingdom of Thailand**. Bangkok: Printing Office. (in Thai)
- Tasootorn, W. (1998). **An Evaluation of the 1993 Higher Diploma in Teaching Technology of Business Computer Curriculum under the Department of Vocational Education Ministry of Education**. Thesis M.ed. (Educational Administration). Mahasarakham: Graduate School Mahasarakham University. (in Thai)
- Vatcharakiatsak, V. (2003). **Evaluation of the Assessment of Bachelor of Education Program Major art dancer Of the Rajabhat Institute**. Thesis M.ed. (Educational Administration) Bangkok: Graduate School Rajabhat Institute NakhonRatchasima. (in Thai)
- Wongyai, V. (1994). **Curriculum development process and practical teaching**. Bangkok: Suviriyasarn. (in Thai)